

מסורת הש"ס

(א) מוספתא דתנאים ד"ק פ"א ה"ט, (ב) [חולין ט"ז, א] (א) [פסחים ה"ו, ט"ז, ד] לעיל (ב, ג) [ז'ל מנחות, א] [נעיל קב: א, ו] [ע"ז ג: א, ט] (ח) נ"פ: א, כל ט [פסחים ט"ז, א] [למנו פרשה ג, ט] [ויקרא כא, ג] [מגדנדר כח, א] (ט) נ"פ: א: הממוס ומיניין את המסמינס,

תורה אור השלם

1. ויבאו הכהנים לפניהם בית ה' לטהור ויוציאו את כל השמטא אשר מצאו בהיכל ה' לחרור בית ה' ויחבלו הקדים להוציא לנחל קדרון הוציאו:
- דברי הימים ב כט טו 2. אך אל הפרכת לא יבא ואל המזבח לא יגש כי מום בו ולא יחלל את מקדשי בני אגני ה' מקדשם: ויקרא כ כג

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ויבאו הכהנים לפניהם: (ב) ד"ה דהא אישתרי וכו' מקדשי הקדשים וגוי' יגש כי מום בו וסמך ליה אקרא: (ג) ד"ה הממוסות וכו' ממת הסיד ואמר כי מ"ה ממת הטועין ממני טועי המטה: (ד) ד"ה קשירה וכו' ממיתה גזר שאל: (ה) תוס' ד"ה א"ר יומן וכו' מתנא ומפליג בין מבנים למציאי דלץ חילוק:

רב ניסים גאון

טמא נכנס דהא אישתרי בעבודת הציבור. כפי' א' מסכת יומא גרסי' איתמר טומאת המת רב נסמן אמר היתה היא בציבור. ואסיקנה לה טומאת המת בצבור רחמנא שרייה. ותניא ונשא אהרן את עון הקדשים וכי איהו עון הוא נושא אם עון פיגול וכו', ונשא אינו נושא אלא עון טומאת ההורגה מפללה בציבור. ובמסכת פסחא כפר' אלו דברים פסח דוחין את השבת גרסי', ופסח גופיה מנא לן כוליה, יכול לא יהו עושין את השניו אלא טמאין וכו'. אלא הכי קאמי' אינו נדחה לפסח שניו אלא עושין בטומאה, וציבור נמי דעביד בטומאה בטמא נפש אבל בשאר טמאות לא. ובפר' כיצד גזלין שנינו נטמא קלה או רובו או שהיו הכהנים טמאין וחקלה טהור יעשה בטומאה. בעל מום נכנס דהא אישתרי באכילת קדשים. והו' מן התורה, דכתיב כל איש אשר בו מום מועד אהרן הכהן. לחם אלהיו מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל. סליקא לה מסכתא דעירובין בסיעותא דשמאי. ברוך גותן ליעקב בח

משלך נתנו לך. ר' שמעון אומר התם קאי בהא דתנן מי שהחשיך חוץ לתחום אפילו אמה אחת לא יכנס. רבי שמעון אומר אמה אחת לא יכנס. רבי שמעון אומר אמה אחת לא יכנס. רבי שמעון אומר אמה אחת לא יכנס. רבי שמעון אומר אמה אחת לא יכנס.

המוצא תפילין פרק עשירי עירובין

אמר רבי יוחנן. לענין עיולי כולי עלמא המכניס שרץ חייב ולענין להוציא הנמוץ בעזרה שצבת צבאי קרל פליגי: ויבאו הכהנים (א) פנימי בית ה' צהיכל ויוציאו הטומאה. ע"ז ומקרוצומיה שהן מטמאין צהיכל: לחזר בית ה'. עזרה: ויקבלו הניס להוציא משם

נחל קדרון. אבל כהנים אחרים לא מיטמאין אע"פ שהיו זריכים לנאשם הרצה אלו מוציאיין מן ההיכל לעזרה ואילו משם ולחוץ לים הוא דמיטמאין ולא כהנים. זן ננס סבר מדאשתני טומאת עזרה מכהנים ליום שמינה היכא דאימת בעזרה לא מפקיני ליה בעצירה אלא מהדרינן אהתירה וצצבת נמי לא דחינן שבות: טומאה בעזרה ליתא. כלומר היכא דאימת התם לא חמירא כולי האי: ולא אפשי. צהיכל לא עיילי ליום דאפ"י כהנים אסירי למיעיל אלא לעבודה כדמתיב (ויקרא טו) ואל יבא צבל עת אל הקדש זה היכל מציית הפרכת זה לפני ולפנים: סו לא מטמאין לפניהם. שהי אפשי צלוס אבל לשווי עד אורתא לא: מסייע כהני. דלמנו לקמן כהנים טמאין עדיפי מטהורי ישראלים: אך אל הפרוכס וגו'. צבעלי מומין כתיב: יקועין. טסין של זהב שמתפין צהן בית קדשי הקדשים מתוכו: אך חלק. כלומר י' אכין ורקין מיעוטיין כל אמתין וגמין צריוין. חלק מיעט דלמלאכה שרי לעיולי: טמא ובעל מום. אי אפשי אלא באחד מהן איזה מהן מכניסין: (ב) דהא אישתרי בעבודת צבור. דכתיב (מגדנדר כח) מועדו ויחפילו צטומאה'ו אצל בעל מום לא הותר דמיה צתורת כהנים' מום בו לא תנס אלהיו לא יגש להקריבו' אין לי אלא ממדיין שהן קרויין לחס כענין שנאמר' את קרבני לחמי לאשי שאר קרבנות צבור מנין

מ"ל שוב לחם קרא אחינח כתיב צתריה לחס אלהיו מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל: הממוסות. (א) מודדין התחומין ומליצין סימן כשהן בתוך אלפים ט"ו אמות דפרשיית צמי שהוציאוהו (לעיל דף ג:). ל"א מפני הטועין שצמחיין ונכנסין לויכרך מלקריין התודדיין את הממוס הסימן ומליצין צמח הממוס שאם י"א לא עבד איסורא: יכנס. דמשלך נתנו לך שצבר הוא צמח הממוס והכא אחת ר' שמעון למיתא את עומא למילתיה דלא תימא מיקל אני בציבור פלוגתא דנימא כנור דמפרש ואיל: קושרה. צנימא כנור שנפסקה ופליג רבי שמעון ואמר צצרייתא עונבה ואמר הכא טעמא דמילתא ופליג אתנא דלעיל ואמר לא הותרו צמקדש אלא שבות וצתרתי מיפלגא מילתא דרבי שמעון רישא צמחשיך חוץ לתחום וסיפא צנימא כנור והכי קאמר רבי שמעון לתנא קמא אע"פ שהקלמי צמחשיך חוץ לתחום מוחמר אני צנימא כנור דהתם משלך נתנו לך אבל כן לא התירו אלא שבות: קשירה

הדרן עלך המוצא תפילין וסליקא לה מסכת עירובין

בלוים. אם את ליום נכנסין ישראלים. אמר רב הונא רב כהנא דכהנא הוא ומסייע כהני. דתני רב כהנא אין אל הפרוכת לא יבא ואל המזבח כו'. יכול [לא] יהו כהנים בעלי מומין נכנסין לבין האולם ולמזבח לעשות ריקנות למזבח מ"ל אך חלק. מצוה במומין. אין שם המומין נכנסין בעלי מומין. מצוה בטהורין. אין שם שחרוק נכנסין טמאין. ואילו ואילו כהנים יבא ויראלין לא. איבעיא להו טמא ובעל מום איזה מהן נכנס. רב חייה בר אשי אמר רב טמא נכנס דהא אישתרי ליה עבודת ציבור. ר' אליעזר אמר בעל מום נכנס דהא אישתרי באכילת קדשים. מתני' ר' שמעון אומר כל שהתירו לך חכמים

רבי שמעון אומר אמה אחת לא יכנס. רבי שמעון אומר אמה אחת לא יכנס. רבי שמעון אומר אמה אחת לא יכנס. רבי שמעון אומר אמה אחת לא יכנס. רבי שמעון אומר אמה אחת לא יכנס.

פרק עשירי עירובין קת.

אמר רבי יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו. פירש צקונטרס שצל לתוך דכולי עלמא מכניס שרץ חייב ולענין הוצאת טומאה פליגי ותימנה דלכאורה אין חילוק דאי מכניס שרץ חייב הוא הדין דמוחר להוציא מוישלחו מן המחנה דכל היכא דקרינן לא יטמאו את משכני קרינן וישלחו

וא"כ מאי טעמא דמחן דלמנר מעזרה לא ונראה דמילתא צאפי נפשה היא ולא קאי לדחיי הא דקאמר לעיל כתנאי (ב) ופליג צין צמכניס צין צמוציא דאין חילוק דפרירשו אלא לא לנסמכי קרל למאן דלמנר חייב ולמאן דלמנר פטור:

אמר ר' שמעון יכנס. והכי קאמר ליה רבי שמעון לתנא קמא אע"פ שמיקל אני צמחשיך חוץ לתחום מחמיר אני צנימא הכנור דהתם לאו קולא הוא אלא משלך נתנו לך וגם כן לא נתנו לך אלא משלך דהיינו עניבה דהוה דבר המותר והא דנטר עד הכא משום דעבי סליקא מילי דצמקדש אצל לא צמדינה:

הדרן עלך המוצא תפילין וסליקא לה מסכת עירובין

נכנסין בעלי מומין מצוה בטהורין אין שם טהורין נכנסין טמאין אידי ואידי כהנים אין ישראלים לא איבעיא להו טמא ובעל מום איזו מהן נכנס רב חייה בר אשי אמר רב טמא נכנס דהא אישתרי בעבודת ציבור ר' אלעזר אומר בעל מום נכנס דהא אישתרי באכילת קדשים: רבי שמעון אומר וכו': רבי שמעון היכא קאי התם קאי דתנן (א) מי שהחשיך חוץ לתחום אפילו אמה אחת לא יכנס ר' שמעון אומר אפ"י חמש עשרה אמה יכנס לפי שאין המשווחות (ב) ממצעין את המדות מפני הטועים דקאמר תנא קמא לא יכנס ואמר ליה רבי שמעון יכנס: שלא התירו לך אלא משום שבות: היכא קאי התם קאי דקאמר תנא קמא קושרה ואמר ליה רבי שמעון עונבה עניבה דלא אתי לידי חיוב חטאת שרו ליה רבנן קשירה דאתי לידי חיוב חטאת לא שרו ליה רבנן:

הדרן עלך המוצא תפילין וסליקא לה מסכת עירובין

בלוים. אם את ליום נכנסין ישראלים. אמר רב הונא רב כהנא דכהנא הוא ומסייע כהני. דתני רב כהנא אין אל הפרוכת לא יבא ואל המזבח כו'. יכול [לא] יהו כהנים בעלי מומין נכנסין לבין האולם ולמזבח לעשות ריקנות למזבח מ"ל אך חלק. מצוה במומין. אין שם המומין נכנסין בעלי מומין. מצוה בטהורין. אין שם שחרוק נכנסין טמאין. ואילו ואילו כהנים יבא ויראלין לא. איבעיא להו טמא ובעל מום איזה מהן נכנס. רב חייה בר אשי אמר רב טמא נכנס דהא אישתרי ליה עבודת ציבור. ר' אליעזר אמר בעל מום נכנס דהא אישתרי באכילת קדשים. מתני' ר' שמעון אומר כל שהתירו לך חכמים

הדרן עלך המוצא תפילין וסליקא לה מסכת עירובין

בלוים. אם את ליום נכנסין ישראלים. אמר רב הונא רב כהנא דכהנא הוא ומסייע כהני. דתני רב כהנא אין אל הפרוכת לא יבא ואל המזבח כו'. יכול [לא] יהו כהנים בעלי מומין נכנסין לבין האולם ולמזבח לעשות ריקנות למזבח מ"ל אך חלק. מצוה במומין. אין שם המומין נכנסין בעלי מומין. מצוה בטהורין. אין שם שחרוק נכנסין טמאין. ואילו ואילו כהנים יבא ויראלין לא. איבעיא להו טמא ובעל מום איזה מהן נכנס. רב חייה בר אשי אמר רב טמא נכנס דהא אישתרי ליה עבודת ציבור. ר' אליעזר אמר בעל מום נכנס דהא אישתרי באכילת קדשים. מתני' ר' שמעון אומר כל שהתירו לך חכמים

עין משפט גר מצוה

ע"ה א ב ג ד ה' מ"ז מהל' בית המדרש הלכה ז: :

מוסף רש"י

מי שהחשיך חוץ לתחום. שהוא צל צדק ומשכח לו מן לתמוס (לעיל זב.). אפילו חמש עשרה אמה. לאו דוקא ט"ו אמה (סו.). שאין המשוחות. מודדין התחומין לעירות ועושין סימן למחן הממוס. ממצעין את המדות. להציב הסימן בצוף אלפים, אלא חמשין אומן לתוך אלפים, מפני הטועים. מפני טועי המדה שאין מכירים את הסימן ופעמים נלכדו להלן ממנו וחזרין ולא ארשייהו. ל"א ולא שמעיו דדוקא ט"ו אמה נקט, וטועי המדה אינה השמות הקובעין התחומין ואמרין ככלד מעבדן (לעיל ז:) אין להציל אצל חבל של ממשות אמה, ארבעים כפלים יש לאלפים וכל חבל ומכל מתמעט שני אצרות. שזו מופס מתאן זה חופס מתאן והאחרת ופס וכל אצטע ה"י פ' טפוחים ומו' אצטעות העולין טפוחים שן ממש עשרה אמות (לעיל זב.). הדרן עלך מסכת עירובין

רבינו הגנאל

א"ר יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו ויבאו הכהנים פניהם בית ה' לטהור ויוציאו את כל הטומאה אשר מצאו בהיכל ה' לחרור בית ה' ויחבלו הקדים להוציא לנחל קדרון הוציאו:

(א) נראה מזה דרבינו גרם צמשה להיך דר"ע סבר דמולאין אומן מן ההיכל וכו' ור"ש זן ננס סבר דלק מקוס שמייני וכו' ור"ע (ב) אולי ל"ל מפני אהם שמדור וכו' ר"פ על מפני הטועין.